

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

ในปัจจุบัน น้ำเป็นทรัพยากรที่มีความสำคัญทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม แต่ปัจจุบันพบว่า การจัดการทรัพยากรน้ำยังคงมีปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาน้ำอุทกภัย ปัญหาน้ำขาดแคลน มลพิษทางน้ำ ความเสื่อมโทรมของแหล่งน้ำ ปัญหาความขัดแย้งจากการแย่งชิงน้ำ ในฤดูแล้งและการระบายน้ำในช่วงอุทกภัย รวมไปถึงการสูญเสียความสมดุลของนาในระบบนิเวศ ทั้งแหล่งน้ำผิวดินและแหล่งน้ำใต้ดิน เป็นต้น ดังนั้น รัฐจึงมีความจำเป็นที่จะต้องแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นดังกล่าว โดยจากการศึกษาปัญหาทางกฎหมาย แนวคิดและทฤษฎีทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการน้ำทั้งในต่างประเทศและประเทศไทย ตลอดจนการวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งผู้เขียนจะได้สรุปปัญหาทางกฎหมายที่เกิดจากการบริหารจัดการน้ำในประเทศไทย ในประเด็นปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำ ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดการให้ใบอนุญาตเพื่อให้ประโยชน์ในทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมในประเทศไทย รวมถึงปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ ตลอดจนเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ดังต่อไปนี้

1) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำในสภาวะวิกฤติโดยรัฐ

ปัจจุบันการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วของจำนวนประชากร ชุมชนเมือง และการปฏิรูปอุตสาหกรรม ได้นำไปสู่ความท้าทายอย่างมากในการจัดสรรน้ำและสิทธิในน้ำ ซึ่งเกิดสภาวะวิกฤติในการใช้ทรัพยากรน้ำนั้นเกิดขึ้นได้บ่อย เนื่องจากฤดูกาลต่าง ๆ ได้ผันเปลี่ยน ฝนฟ้า อากาศก็ไม่ค่อยตกต้องตามฤดูกาล ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในประเทศไทยเกิดปัญหา ซึ่งในปัจจุบันรัฐก็ยังไม่สามารถแก้ปัญหาเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ผู้เขียนจะได้วิเคราะห์ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำในสภาวะวิกฤติโดยรัฐ โดยแยกวิเคราะห์ออกเป็น 2 ประเด็น ได้แก่ ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการ

ทางกฎหมายเพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำ และปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดการให้ใบอนุญาตเพื่อให้ประโยชน์ในทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมในประเทศไทย ดังต่อไปนี้

(1) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำ

สำหรับการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำของภาคการเกษตร พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรม ตลอดจนการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือนถือเป็นสิ่งสำคัญมากในภาวะที่เกิดวิกฤติทางธรรมชาติ สืบเนื่องจากความต้องการขององค์กรผู้ใช้น้ำในแต่ละภาคส่วนนั้นต่างก็มีความสำคัญต่อการประกอบอาชีพ รวมถึงการดำรงชีพและความต้องการในการใช้น้ำด้วยกันทั้งหมด ซึ่งการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นกระบวนการที่สำคัญในการกำหนดหลักเกณฑ์เพื่อที่จะให้รัฐแบ่งสิทธิของทรัพยากรน้ำที่มีอยู่ภายในประเทศไปยังองค์กรผู้ใช้น้ำที่ร้องขออย่างถูกต้องในแต่ละภาคส่วน ทั้งนี้ลำดับของความต้องการ และความสำคัญในการจัดสรรทรัพยากรน้ำนั้น อาจกำหนดไว้เป็นมาตรการทางกฎหมายเพื่อที่จะกำหนดให้แต่ละภาคส่วนใช้ทรัพยากรน้ำในอัตราส่วนเท่าใด และองค์กรใดที่จะได้รับการจัดสรรทรัพยากรน้ำก่อนและหลัง นั่นเอง

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยประสบปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในสภาวะวิกฤติเป็นจำนวนมาก และเกิดปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในทุกภาคของประเทศ เนื่องจากยังไม่มีบทบัญญัติทางกฎหมายที่กำหนดในเรื่องของการแก้ไขการบริหารจัดการน้ำในภาวะวิกฤติอย่างชัดเจน ซึ่งในการแก้ไขปัญหาของรัฐนั้น เป็นการแก้ไขเป็นเรื่อง ๆ ไป เช่น การออกประกาศ คำสั่ง หรือนโยบายของทางรัฐเป็นเรื่อง ๆ ไป เป็นต้น ซึ่งการที่ไม่มีกฎหมายแก้ปัญหาในภาวะน้ำท่วม และน้ำแล้งนั้น ทำให้เกิดผลเสียต่อการดำรงชีพของประชาชน อีกทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน ภาคเกษตรกรรมก็ได้รับผลกระทบอีกด้วย อีกทั้งยังเกิดปัญหาในการแย่งชิงทรัพยากรน้ำเพื่อการประกอบอาชีพขององค์กรผู้ใช้น้ำ และการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือนในภาวะที่เกิดภัยแล้ง ปัญหาของการที่ไม่มีกฎหมายที่จะบังคับใช้โดยตรงนั้น ยังส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ นั่นเอง

อนึ่ง ประเทศไทยมีกฎหมายในการดูแลรักษาทรัพยากรน้ำ และการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำขององค์กรผู้ใช้น้ำไม่ว่าจะเป็นในภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชยกรรม ภาคเกษตรกรรม และการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในครัวเรือน ในแหล่งน้ำที่ใช้เพื่อประโยชน์ของแผ่นดิน และแหล่งน้ำสาธารณะ แต่ด้วยปัจจุบันวิกฤติทางธรรมชาติและภัยพิบัติที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสถานการณ์ของโลกในปัจจุบัน ทำให้กฎหมายดังกล่าวล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติ ทำให้ส่งผลต่อการเข้าถึงแหล่งน้ำที่มีคุณภาพ เกิดปัญหาต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ซึ่งการที่ประเทศไทย

ไม่มีกฎหมายในการกำหนดสิทธิของประชาชน เอกชน หรือองค์กรผู้ใช้น้ำต่าง ๆ ในการใช้สิทธิที่จะเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำว่าองค์กรผู้ใช้น้ำใดควรที่จะได้รับสิทธิในการใช้น้ำก่อนและหลัง รวมไปถึงการกำหนดสัดส่วน และปริมาณของของน้ำในการที่จะใช้เพื่อประกอบอาชีพของตน และปริมาณที่จะใช้ในการอุปโภคบริโภคในครัวเรือนอีกด้วย

ดังนั้น หากประเทศไทยไม่มีบทบัญญัติทางกฎหมายในการกำหนดมาตรการทางกฎหมายเพื่อกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำในภาวะที่เกิดวิกฤตินั้น ทำให้การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาวะที่เกิดวิกฤติจากรัฐนั้น ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นให้กับองค์กรผู้ใช้น้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดปัญหาเกี่ยวกับการแย่งชิงทรัพยากรน้ำจากแหล่งน้ำสาธารณะในการประกอบอาชีพของภาคอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และเกษตรกรรม รวมไปถึงการอุปโภคบริโภคของภาคครัวเรือน และการพัฒนาระบบของการบริหารจัดการน้ำในภาวะที่เกิดวิกฤติจากรัฐนั้น ไม่ตอบสนองความต้องการของในแต่ละภาคส่วนต่าง ๆ อีกทั้งกระทบต่อระบบสังคม และเศรษฐกิจของประเทศ ตลอดจนระบบการบริหารจัดการน้ำไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในภาวะวิกฤติได้อย่างยั่งยืนในอนาคต

(2) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดการให้ใบอนุญาตเพื่อให้ประโยชน์ในทรัพยากรน้ำที่เหมาะสมในประเทศไทย

สิทธิในการใช้น้ำ เป็นการให้สิทธิขั้นพื้นฐานผ่านกระบวนการบริหารจัดการจัดสรรน้ำ เช่น การออกใบอนุญาตใช้น้ำ ซึ่งสิทธิในการใช้น้ำหรือการใช้น้ำที่ได้รับอนุญาต โดยการจัดสรรน้ำไว้ว่า “หน้าที่ในการให้น้ำแก่ผู้ใช้น้ำที่ร้องขอและใช้น้ำนั้นตามที่ได้รับอนุญาต ซึ่งพวกเขาถือว่าภายในระบบซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ดูแลทรัพยากรน้ำของประเทศนั้น การที่จะตัดสินใจว่าใครควรจะนำน้ำไปใช้ประโยชน์และไปใช้ในกิจกรรมใด ควรเป็นหน้าที่ของหน่วยงานรัฐบาล” โดยในปัจจุบันองค์กรในการใช้น้ำต่างต้องการทรัพยากรน้ำเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชยกรรม ภาคเกษตรกรรม และภาคครัวเรือนที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค ซึ่งรัฐจำเป็นต้องในการบริหารจัดการจัดสรรน้ำให้แก่องค์กรผู้ใช้น้ำดังกล่าวข้างต้นให้ได้อย่างเพียงพอ

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่คนส่วนใหญ่ในประเทศประกอบอาชีพทางเกษตรกรรม เพราะอุดมสมบูรณ์ไปด้วยทรัพยากรทางธรรมชาติต่าง ๆ ในสถานการณ์ที่ปกติตามฤดูกาล ทำให้ไม่มีกฎหมายในการควบคุมการใช้ทรัพยากรในช่วงที่เกิดภาวะวิกฤติ เพราะคิดทรัพยากรที่มีใช้ในปัจจุบันเพียงพอต่อการดำรงชีพของเอกชนและประชาชนในประเทศ ซึ่งการไม่กำหนดกฎหมายมาใช้บังคับในภาวะวิกฤติ ส่งผลให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามขึ้นมา เพราะไม่มีกฎหมายกำหนดสิทธิในการใช้ทรัพยากรในภาวะวิกฤติเช่นนั้น ทั้งนี้รัฐก็พยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการกำหนดสิทธิขององค์กรผู้ใช้น้ำแต่ละประเภท แต่การกำหนดคนนั้น

เป็นเพียงแต่การกำหนดในการแก้วิกฤติเป็นครั้ง ๆ ไป ซึ่งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ในระยะยาว อีกทั้งในทุก ๆ ปีการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติก็ไม่เหมือนกัน ไม่ว่าจะเป็นน้ำท่วมหรือภัยแล้ง ทำให้การแก้ปัญหของทางรัฐไม่สามารถแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นได้อย่างยั่งยืน

นอกจากนี้ การที่ประเทศไทยไม่มีการกำหนดสิทธิ และกำหนดการให้ใบอนุญาตแก่องค์กรผู้ใช้น้ำ ไม่ว่าจะเป็นในภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรม ภาคเกษตรกรรม และการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในครัวเรือนเพื่อให้ประโยชน์ในทรัพยากรน้ำที่เหมาะสม ทำให้ประสบปัญหาเพราะภาคอุตสาหกรรม ภาคเอกชน ภาคเกษตรกรรม หรือแม้กระทั่งในภาคครัวเรือนเกิดการแย่งชิงทรัพยากรน้ำในแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำสาธารณะในช่วงที่เกิดวิกฤติน้ำแห้งแล้ง อีกทั้งในการหาทางออกของแต่ละภาคส่วนก็เป็นการหาทรัพยากรน้ำเพิ่มขึ้น เช่น การขุดสระน้ำหรือการขุดเจาะบาดาลกันมากขึ้น เป็นต้น ทำให้กระทบต่อระบบนิเวศทางทรัพยากรธรรมชาติในประเทศและอาจส่งผลถึงการหลุดตัวของผิวดิน ซึ่งการแก้ปัญหาก็เกี่ยวกับการเข้าถึงทรัพยากรน้ำดังที่กล่าวมานั้นไม่สามารถที่จะพัฒนาระบบของการบริหารจัดการทรัพยากรทางธรรมชาติ และทรัพยากรน้ำของประเทศไทยได้ในระยะยาวอย่างยั่งยืน ต่อไป

ดังนั้น หากประเทศไทยไม่มีการกำหนดสิทธิ และกำหนดการให้ใบอนุญาตแก่องค์กรผู้ใช้ทรัพยากรน้ำเพื่อให้ประโยชน์ในการเข้าถึงทรัพยากรน้ำที่เหมาะสม ซึ่งได้แก่ภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรม ภาคเกษตรกรรม และการใช้น้ำเพื่อประโยชน์ในครัวเรือน จะทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับการแย่งชิงทรัพยากรน้ำ เพราะองค์กรผู้ใช้น้ำแต่ละภาคส่วนต่าง ๆ ก็มีความต้องการในการใช้น้ำเช่นเดียวกัน และหากขาดทรัพยากรน้ำซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการผลิตของภาคอุตสาหกรรม ภาคพาณิชย์กรรม ภาคเกษตรกรรม การดำรงชีวิตและความเป็นอยู่ของภาคครัวเรือน รวมไปถึงส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ และสังคม ตลอดจนระบบการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำไม่ตรงตามเจตนารมณ์ของการจัดสรรน้ำให้แก่องค์กรผู้ใช้น้ำ และไม่สามารถแก้ไขดังกล่าวได้ นั่นเอง

2) ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำ

การมีส่วนร่วมของประชาชน หมายถึง การที่กลุ่มประชาชน หรือขบวนการที่สมาชิกของชุมชนที่กระทำการออกมาในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ที่จะแสดงให้เห็นถึงความต้องการร่วม ความสนใจร่วม มีความต้องการที่จะบรรลุถึงเป้าหมายร่วมทางเศรษฐกิจและสังคมหรือการเมือง หรือการดำเนินการร่วมกันเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจ มติชน ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อม หรือการดำเนินการเพื่อให้เกิดอิทธิพลต่อรองอำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ การปรับปรุงสถานภาพทางสังคมในกลุ่มชุมชน

น้ำเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีความสำคัญที่สุด ต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ความต้องการใช้ทรัพยากรน้ำ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ และคาดว่าจะเป็นที่น่าเป็นห่วง ทรัพยากร ที่มีข้อจำกัดในอนาคตอันใกล้ อันเนื่องมาจากปัญหาแหล่งน้ำเสื่อมโทรม และมลพิษทางน้ำ จึงจำเป็นที่จะต้องให้ความสำคัญต่อการอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เพื่อให้ได้น้ำที่มีปริมาณพอเหมาะ เพียงพอแก่ความต้องการ ให้ได้น้ำที่มีคุณภาพดี ใสสะอาด ไม่ขุ่นข้น และตามลำห้วยลำธารก็ให้มีน้ำไหลอย่างสม่ำเสมอตลอดไป รวมทั้งเพื่อเพิ่มระดับน้ำใต้ดิน ลดการสูญเสียน้ำไหลบ่า และลดการสูญเสียน้ำจากการใช้ประโยชน์ด้านต่าง ๆ เช่น การใช้ในการเกษตร การชลประทาน และการอุตสาหกรรม เป็นต้น

จากที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประเทศไทยมีกฎหมายในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอยู่หลายฉบับด้วยกัน รวมถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่เคยใช้บังคับมาหลายฉบับทั้งในอดีตและฉบับที่จะประกาศใช้อนาคตก็ได้มีการกำหนดเกี่ยวกับการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติให้ยั่งยืน ตลอดจนสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรทางธรรมชาติในท้องถิ่นของตนเอง ซึ่งในปัจจุบันแหล่งทรัพยากรน้ำเกิดขึ้นมากมาย แต่แหล่งทรัพยากรน้ำบางแห่งก็ไม่ได้ได้รับการดูแลจากรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ เนื่องจากรัฐให้ความสำคัญเฉพาะแหล่งทรัพยากรน้ำที่มีขนาดใหญ่ ๆ อีกทั้งในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำนั้น ยังไม่มีบทบัญญัติที่กำหนดให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำ ไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำ ลำคลอง ทางน้ำ บึง แหล่งน้ำธรรมชาติที่รัฐสร้างให้ประชาชนใช้ร่วมกัน และแหล่งน้ำอื่น ๆ ซึ่งแหล่งน้ำเหล่านี้ประชาชนใช้ประโยชน์อย่างต่อเนื่อง และใกล้ชิด ทำให้รู้ถึงผลกระทบที่เกิดกับแหล่งน้ำเหล่านี้ดีจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะร่วมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรน้ำร่วมกับรัฐนั่นเอง

อนึ่ง การที่ไม่มีบทบัญญัติทางกฎหมายในการกำหนดให้ชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำ แหล่งทรัพยากรน้ำสาธารณะนั้น ส่งผลทำให้ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของประเทศไทยไม่ตรงตามเจตนารมณ์ และวัตถุประสงค์ของหลักการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำที่ดี และไม่สามารถแก้ปัญหาในการบริหารจัดการน้ำ ในภาวะวิกฤติให้ประชาชนในการดำรงชีพ และการประกอบอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะยาว ทั้งนี้ท้องถิ่นในแต่ละท้องถิ่นมีภูมิประเทศและสภาพอากาศที่แตกต่างกันออกไป ทำให้ประชาชนในแต่ละท้องถิ่นนั้น ๆ จะรู้ถึงสภาพปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในท้องถิ่นของตนเองเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำ ลำคลอง ทางน้ำ บึง แหล่งน้ำธรรมชาติที่รัฐสร้างให้ประชาชนใช้ร่วมกัน ซึ่งจะทำให้สามารถแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้

ดังนั้น หากประเทศไทยไม่มีการกำหนดให้ชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำ ทำให้การอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำไม่ว่าจะเป็นแม่น้ำ ลำคลอง ทางน้ำ บึง และแหล่งน้ำที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันไม่เกิดประสิทธิภาพ เนื่องจากหวังพึ่งแต่เจ้าหน้าที่ของรัฐในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำนั้นไม่เพียงพอ และประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ รับรู้ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งทรัพยากรน้ำดี หากยังไม่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งน้ำ ส่งผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในสถานะที่เกิดวิกฤติในประเทศไทย และทำให้แหล่งทรัพยากรน้ำไม่สามารถกักเก็บน้ำหรือการไหลเวียนของน้ำในลำคลองหรือทางน้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับทรัพยากรน้ำในสถานะที่เกิดวิกฤติดังกล่าวที่เกิดขึ้นมาเป็นระยะเวลาที่ยาวนานได้อย่างยั่งยืน ต่อไป

5.2 ข้อเสนอแนะ

สำหรับแนวทางการแก้ไขปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในสถานะวิกฤติโดยรัฐ ผู้เขียนขอเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาดังนี้

ผู้เขียนเห็นควรให้มีการตราพระราชบัญญัติที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเป็นการเฉพาะ ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

1) ให้มีการกำหนดสิทธิในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำให้แก่องค์กรผู้ใช้น้ำ ดังนี้

(1) การใช้น้ำในครัวเรือน 0.00029 ลิตรต่อวินาที

(2) การชลประทาน 1.5 ลิตรต่อวินาที

(3) การผลิตพลังงานไฟฟ้า ปริมาณการใช้น้ำให้ขึ้นอยู่กับความต้องการใช้น้ำ

ของแต่ละ โครงการ

(4) การประมง 0.9259 ลิตรต่อวินาที

(5) การเลี้ยงสัตว์ 0.00024 ลิตรต่อวินาที สำหรับสัตว์ 1 ตัว ในกรณีการเลี้ยงปศุสัตว์ และ 0.00000146 ลิตรต่อวินาที สำหรับสัตว์ 1 ตัว ในกรณีการเลี้ยงเป็ด ไก่ (Poultry)

(6) อุตสาหกรรม ให้ขึ้นอยู่กับความต้องการใช้น้ำของแต่ละ โครงการ

2) ให้มีการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการออกใบอนุญาตให้แก่องค์กรผู้ใช้น้ำในการเข้าถึงการใช้ทรัพยากรน้ำในประเทศไทย

3) ให้มีการกำหนดให้ชุมชนและประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับรัฐในการอนุรักษ์ฟื้นฟูแหล่งทรัพยากรน้ำ